

ՇԱՀԻԿ

ՊԱՏԿԵՐԱԶԱՐԴ ԶԱՐԲԱԹԵՐԹ

ՏՂՈՑ ԵՒ ԴՊՐՈՑԱԿԱՆՆԵՐՈՒ ՅԱՏՈՒԿ

Ա. Շրջան, Թիւ 26

ԲՈՎԱՆ ԴԱԿՈՒԹԻՒՆ

Եղբայրսիրուքիւն (պատկերով ոտամուտ) ԾԵՐՈՒԿ ՀՊՆԻՆ
Աղբաթին հարսուքիւն ԱՐԵՕԼ
Պղինձէ դրամին պատմութիւնը (անգլիերէնէ) Յ. ԱԶԱՏԵԱՆ
Պուպրիկին երգը Խ. Մ. ԴՈՒԼԱԲՈՐԶԵԱՆ
Պայուսակը (պզտիկ քատերախող) ԵԴ. ՉՕՓՈՒՐԵԱՆ
Կիկլուպը (զարմանալի պատմութիւն) Ա. ԿՈՍՏԱՆԵԱՆ
Բնութիւն (նկերագրաբար) ԲԱԴԱՐԱՏ ԹԵԻՆԵԱՆՆ
Հանելուկ, Հառուական հարցում, Եւլն.

ԲԱԺԱՆՈՐԴԱԳՐՈՒԹԵԱՆ ՊԱՅՄԱՆՆԵՐ

ՊՈԼՍՈՑ ԵՒ ԳԱՒԱՌՆԵՐՈՒ ՀԱՄԱՐ
Տարեկան 30 դրուշ : Վեդամետայ բաժնեգին չկայ :
ԱՐՏԱՍՍ.ՀԱՄԱՐ ՀԱՄԱՐ Տարեկան 7 ֆրանք :
ԲԱՅԱՐՁԱԿԱՊԷՍ ԿԱՆԽԻԿ
Բաժնեգինները կարելի է դրկել Օսմ. մանտաբութով, փոխ" գրով,
եւ կամ դրուշաթուղթով (20 հատը 20 դրուշի հաշուով) :
Ծանուցման, բաժանորդագրութեան եւ թերթին վերաբերող
ամէն կարգի գործառնութեանց համար դիմել ժի' միայն
ՍԱԳԱՆԵԱՆԻ

{زاغيك غزته سي} درعليه ده غلطه ده قورشونلي خاندنه نومرو ۷

«ՇԱՀԻԿ» ՀԱՆԴԷՍ

Կ. Պոլիս, Հալաթիա, Գուրչունլու խան, Թիւ 7

REVUE "DZAGHIK,"

Constantinople, Galata, Kourchoum Han, N° 7.

Գին 20 փարա

Տպագրութիւն ՍԱԳԱՆԵԱՆ, Կալաթա

Անկարելի է որ ընտանիք մը առանց կարի մեքենայի մնայ, քայց էական կէտն է լաւ մեքենայ մը ունենալ, որովհետեւ լաւ մեքենայ մը անթիւ եւ անհամար ծառայութիւններ կը մատուցանէ, մինչդեռ գէշ տեսակէ մեքենայ մը անվերջ դժգոհութեանց եւ տաղտուկի աղբիւր մըն է:

Բոլոր աշխարհ գիտէ թէ՝

Ս Ի Ն Կ Է Ր

Հայրաթիջ ԿԱՅՍ. ՊԱԼԱՏԱՆ

The Singer Manufacturing Co

մեքենան լաւագոյնն է. սոյն մեքենան ամէնէն աւելի կատարելագործուածը, հաստատունը եւ գիւրագործածելին ըլլալուն՝ բովանդակ աշխարհի մէջ՝ ամէն ոք Սինկերի մեքենաները կը գնէ:

Ձեռքի, ոտքի, ու ոտքի եւ ձեռքի միանգամայն մեքենաներ կը գտնուին:

ՍԻՆԿԷՐԻ մեքենաները կը ծախուին մի միայն Սինկեր Բնկերութեան վաճառատանց մէջ՝

ԲԵՐՍ.	{	1. Մեծ փողոց, Պօն Մարշէի դէմ, Թ. 343 և 343 կրկին.
		2. Մեծ փողոց, Կալաթա Սէրայի Լիսէին դէմ.
ԿԱԼԱԹԱ.	{	1. Սինկէր խան, Թիւնէլին ետեւը.
		2. Գարաքէօյ, Թրամիլէյի կայարանին դէմ.
ՊՈԼԻՍ	{	1. Սուլթան Համամ, Թ. 2
		2. Սուլթան Պէյազիտ, Թրամիլէյի կայարանին դէմ, Թ. 13
ՍԿԻՍԵՐ		Չարչը Պօյու, Թ. 120.

ՇԱԲԱԹԱԿԱՆ ՄԱՍՆԱՎՃԱՐՈՒՄՆԵՐ

Դասերը եւ նորոգութիւնք ձրի.

Կատարեալ երաւեսաւորութիւն:

Մասնաճիւղեր գաւառաց բոլոր քաղաքներուն մէջ:

Սինկերի Ընկերութեան կեդր. վարչատեղին կը գտնուի Բերա, Մեծ Փողոց, Թ. 343 եւ 343 կրկին, Սարգիս Պէյ Տիւղօղլուի տունը:

ԱՐԵՒԵԼՔ

ՍՐԱԹԵՐԹ ազգային, գրական եւ ֆաղափական,

— Բաժանորդագրութիւն՝ տարեկան Կ. Պոլսոյ

համար 80 զրշ., ճամսեայ 45 զրշ., գաւառներու համար 108 զրշ. ճամսեայ 60 զրշ. և օտար երկիրներու համար 35 ֆր. ճամսեայ 20 ֆր.: Ձեռքէ վաճառում՝ քաւը փաւա: Խնամեալ բովանդակութիւն, ընտիր յօդուածներ, թարմ լուրեր ու նորագոյն տեղեկութիւններ: ԱՐԵՒԵԼՔ, իր վերակազմուած խմբագրութեամբ և իր կարող աշխատակիցներով, առաջնակարգ տեղ մը կը գրաւէ տեղական հայ մամուլին մէջ, օր աւուր աւելի՝ հրապուրիչ դառնալով՝ նորանոր բարեփոխման շնորհիւ զօրս ներմուծած է թերթին մէջ, Նիւթերու ճոխ պէսպիսութիւն մը կը կազմեն իր մասնագիտական յօդուածները, եկեղեցական, կրօնական, անտեսական-սեղանաւորական, երկրագործական եւայլն, բաց ի գրական ու բանասիրական գրուածքներէ, օրուան տեսութիւններէ: ԱՐԵՒԵԼՔի վերաբերեալ ամէն գրութիւն և բաժանորդագրին պէտք է ուղղել Տէր և Տնօրէն Գարեգին Էֆ. Պօյաճեանի հասցէին, Կալաթա, Մանուկտիյէ Ճատտէսի ուր կը գտնուին թերթին տպարանն ու խմբագրատունը:

ՇԱՀԻԿ

ՏԵՐԻՑ ԽԱԳԱԵԱՆ

(697) Ի. ՏԱՐԻ—ԹԻԻ 26

8 ՆՈՅԵՄԲԵՐ 1907

ՊԼԻՆՁԷ ԴՐԱՄԻՆ ՊԱՏՄՈՒԹԻՒՆԸ (ԱՆԳԼԻՆԵՐԷՆԷ)

ՆՈՐԱԶՈՅԼ ոսկի դրամ մը և նոր պղինձէ դրամ մը օր մը սեղանաւորի մը հաշուետախտակին առջև քով քովի դրուեցան :

—Կորսուէ՛ ասկից, դուն միայն թուիս պղինձէ շինուած ես, ըսաւ հպարտ ոսկին. բայց ես փայլուն ոսկիէ. ոչ ոք քեզի համար հոգ պիտի ընէ, սակայն ես աշխարհի մէջ պիտի չըջիմ և ամէնքը զիս պիտի ուղեն. ես մեծ բարեքներ պիտի կատարեմ և դուցէ օր մը իմ ոսկիս մեծամեծներու փառքին համար պիտի դործածուի :

Ծիչդ այդ պահուն ծեր ագահ մը եկաւ : Սեղանաւորը ոսկին անոր տուաւ : Պղինձէ դրամը վեր նայելով ըսաւ ոսկիի կտորին «ցտեսութիւն բարեկամ, կը մաղթեմ որ միշտ երջանիկ մնաս» :

Ոսկին պիտի պատասխանէր սակայն ագահը զայն հին քսակի մը մէջ խօթելով գրպանին մէջ պահեց, տուն տարաւ և նկուղը դրամարկզին մէջ դրաւ. յետոյ վախնալով որ դրամը ապահով պիտի չըլլար հոն, ուստի հողին մէջ թաղեց : Ժամանակ մը վերջը ագահը մեռաւ և ոչ մէկը գիտցաւ թէ իր դրամը թաղուած էր : Այսպէս ոսկիին կտորը կորսուեցաւ և մինչև այսօր ընաւ չտեսնուեցաւ :

Միւս կողմէ, նոյն սեղանաւորը ագահին մեկնելէն ետք տեսաւ խեղճ սղոյ մը որ փողոցին մէջ ինկած ծեր կնոջ մը կ'օգնէր : Մարդը ուրախանալով տղուն բարեսրտութենէն՝ տղան կանչեց և անոր տուաւ իբր պարգև՝ նոյն նորածոյլ պղինձ դրամը : Տղան տուն տանելով դրամը, պատմեց քոյրը, որ այնքան զմայլեցաւ դրամին փայլունութեան ու նորութեան վրայ որ աչքը վրան մնաց : Եղբայրը դրամը անոր տուաւ :

Փոքրիկ աղջիկը դէպի պարտէզ վաղեց մօրը ցուցնելու դրամը: Ճիշդ նոյն ատեն խեղճ մուրացիկ մը կաղալով դէպի իրեն մօտեցաւ ու ողորմութիւն խնդրեց: Փոքրիկ աղջիկը գթալով անոր տուաւ ստակը և պատմեց թէ ուսկի՞ց իրեն եկած էր և ինչո՞ւ համար իր եղբօր տրուած էր:

Մուրացիկը շնորհակալութիւն յայտնելէն վերջը ճամբան շաբունակեց ու հացագործի մը խանութին առջև կեցաւ: Նոր դրամովը քիչ մը հաց գնելու վրայ էր երբ ծեր մարդ մը վրայ հասաւ ձեռքը ուխտաւորի գաւաղանով մը. ուխտավայրերու պատկերներ կը ծախէր դրամ շահելու համար որպէս զի պարտքի մէջ մնացած եղբայրը աղատէ: Աղքատը զգածուեցաւ ուխտաւորին պատմութենէն ու անոր տալով դրամը, աղջիկէն լսածին պէս պատմեց անոր պատմութիւնը: Հացագործը մուրացկանին այս բարի գործը տեսնելով իբր վարձատրութիւն՝ դրամին արժէքէն աւելի հաց տուաւ անոր:

Ուխտաւորը ամբողջ ժողոված դրամը տուաւ եղբայրը աղատելու համար պահանջատէրէն, որ սակայն, աւելի դրամ պահանջեց և չարձակեց եղբայրը:

Այն ատեն ուխտաւորը ըսաւ. «Ահա ունեցածէս զատ միայն պղինձէ՛ դրամ մը կայ», ու պատմեց անոր պատմութիւնը:

Մարդը տեսնել ուղեց այն պղինձէ՛ դրամը որ այսքան բարի գործեր ըրած էր: «Նս դայն պիտի պահեմ ըսաւ, ու միշտ սըրտիս վրայ պիտի կրեմ. թերեւ ասոր վերջը բարի է»: Այսպէս խըղճալով ուխտաւորին բոլոր դրամները ետ տուաւ ու եղբայրն ալ թողուց:

Օր մը այս հարուստը գողի մը հանդիպեցաւ որ դաշոյնով զարկաւ անոր կուրծքէն. սակայն ղէնքը առանց վնասելու ետ մղուեցաւ, քանի որ պղինձէ՛ դրամին զարնուած էր և այսպէս կեանքը աղատած էր մարդուն:

Այս միջադէպէն ետք հարուստը գնաց տեղւոյն մեծին և ըսելով անոր թէ ինչպէս այս դրամը իր կեանքը աղատած էր, պատմեց նաև անոր պատմութիւնը: Իր պետը սքանչացած առաւ այդ պղինձէ՛ դրամը և ղետեղեց զայն փառաւոր տեղ մը, ազամանդներով և դոհարներով շրջապատուած, իբր խորհրդանշան բարի գործերու:

Ահա այսպէս ոսկի դրամը չէր որ մեծամեծ փառքերու հասաւ այլ պղինձէ՛ ստակը:

Բարոյական.— Այն որ կը խոնարհի՝ կը բարձրանայ, իսկ այն որ կը բարձրանայ՝ կը խոնարհի: Իրաւ է թէ՛ հպարտութիւնը եր-

ընմն լաւ յատկութիւն մըն է, սակայն քաղցրութիւնը, հեղու-
թիւնը միշտ իբր ընկեր ունենալու է մարդ: Հաճոյք մը կը կրկնա-
պատկուի միշտ զայն բաժնելով:

Թարգմանեց

ՅՈՎՀ. Յ. ԱԶԱՏԵԱՆ

ԱՂՔԱՏԻՆ ՀԱՐԱՏՈՒԹԻՒՆԸ

Երբ տասնըութը տարեկան էի տակաւին, կիրակի օրերը, օդը
գեղեցիկ եղած ժամանակ, կ'երթայի զբօսնուլ Վէրսայլ՝ ուր
կը բնակէր մայրս:

Ամէն անգամուն ալ, ճամբուս վրայ կը հանդիպէի անխուսա-
փելի կերպով խեղճ մուրացկանի մը որ ոռնացող ձայնով մը հե-
տեւեալ յանկերգը կը կրկնէր միշտ. «Գթացէք վրաս, բարի
պարոններ, գթացէ՛ք վրաս»:

Վստահ էր թէ իր այս ողորմուկ յանկերգով պիտի կրնար լե-
ցնել իր գլխարկը քանի մը դահեկանով:

Օր մը, մուրացկանին մօտը գտնուած միջոցիս, աշխոյժ և
զգայուն մէկը անցաւ:

Անթուան, — այդ էր մուրացկանին անունը — իր սովորական
խօսքերը ուղղեց նաև անցորդին որ կեցաւ և քանի մը վայրկեան
զայն դիտելէ վերջ ըսաւ.

— Աշխատասէր, աչք-բաց և խելացի մէկը կ'երեւիք, ի՞նչու
այսքան տգեղ արհեստի մը կը հետեւիք. կը փափաքի՞մ ձեզի ա-
ղատել ձեր այս դժբաղդ. կացութենէն և օգտակար ըլլալ. եթէ
1000 ֆրանք դրամագլուխ տամ գործի մը կը ձեռնարկէ՞ք:

Անթուան սկսաւ խնդալ, ես ալ միասին:

— Խնդացէ՛ք որքան որ կ'ուզէք, կրկնեց անցորդը, խնդացէ՛ք,
բայց ականջ տուէ՛ք խորհուրդներուս և պիտի տէր ըլլաք այն բանին
ձեզի կը խոստանամ. բայց օրինակ մը տամ և կը յուսամ թէ կը
համոզուիք: Ձեզմէ աւելի աղքատ էի, բայց փոխանակ մուրալու
գիւղերը և գիւղաքաղաքները պտտելով շատ մը անձերէ հին
կապերտի կտորներ, քուրջեր կը ժողվէի և զանոնք կողովի մը
մէջ դնելով կը տանէի կը ծախէի թուղթի գործարանատէրերու:
Տարի մը վերջ, բաւական դրամ հաւաքած ըլլալով, սայլակ մը և
էշ մը գնեցի, և սկսայ փոքրիկ վաճառականութիւն մը ընել քուր-
ջեր ծախելով: Հինգ տարիէն, տէր էի 30,000 ֆրանքի և ամուս-
նացայ աղջկանը հետ թուղթի գործարանատէրի մը որուն հետ
սկսանք գործառնութիւննիս ընդարձակել: Հիմա, երկու վաճա-

առտուռն ունիմ Բարիդի մէջ: Թուղթի գործարան մըն ալ ունէի
որ թողուցի զաւկիս. սակայն չմոռնամ ըսելու որ առաջուց սոր-
վեցուցած էի անոր այն պայմանները որոնք անհրաժեշտ են գործի
ասպարէզին մէջ յաջողելու համար: Իմ օրինակիս հետեւեցէք,
բարեկամ, և պիտի հարստանաք, լաւ դիրքի մը տէրը պիտի ըլ-
լաք:

Այս խօսքերը ըսաւ և քանի մը տասնոց տալէ ետք, հեռացաւ
գնաց այդ մեծահարուստ մարդը:

Քսան-քսան հինգ տարի ետք, օր մը, գրատունէ մը ներս
մտայ քանի մը դիրքեր գնելու համար: Խոշոր ու պատկառելի
փորով մարդ մը կը պտըտէր խանութին մէջ և հրամաններ կուտար
հինգ-վեց պաշտօնեաներու:

Իրարու երես նայեցանք պահ մը առանց զիրար ճանչցած ըլ-
լալու, սակայն կը յիշէինք թէ տեսած ենք զիրար ուրիշ տեղ մը:

— Պարոն, ըսաւ վերջապէս դրավաճառը տեսնելով որ զինքը
կը դիտեմ զարմացմամբ, պարոն, 20-25 տարի է կիրակի օրերը
դարձեալ վէրսայլ կ'երթա՞ք:

— Ի՞նչ, Անթուան, դո՞ւն ես, պատասխանեցի.

— Կը տեսնէ՞ք, պարոն, այդ մեծահարուստը իրաւունք ունէր,
տասը հազար ֆրանք տուաւ ինծի և ահա թէ ի՞նչ եղած եմ այս
օր....:

ԱՐՆՕԼ

Թարգմ. ՍԵՊՈՒՀ Մ. ԱԿՈՒՆԻ

Կ Ի Կ Լ Ո Պ Ը

(ՆԱԽԱՊԵՏԻ ՄԸ ԶԱՐՄԱՆԱԼԻ ՊԱՏՄՈՒԹԻՒՆԸ)(*)

Կիկլոպը բռնեց իմ նաւազներէս երկու հատը և զանոնք
գետին տապալելով իր ուժեղ բազուկներով փարատեց և կերաւ
լեռնային առիւծի մը պէս: Երբ կատաղի Կիկլոպը լեցուց իր ստա-
մոքսը մարդկային միսով, վրայէն առատ մը կաթ խմեց, ու քա-
րայրին մէջտեղը պառկելով սկսաւ քնսնալ: Մեր վրէժը լուծելու
համար կ'ուղէի մէջքիս սուրը քաշելով այս անգուլթ մարդակերին
սիրտը մխել. բայց մտածում մը զիս կեցուց, քանիոր անկարելի
պիտի ըլլար մեզի համար դրան առջև դրուած քարը վերցնել ու
դուրս ելլել: Առանց քունի այն գիշեր հոն Աստուծոյ աղօթելով
զպսեցինք որ առտու ըլլայ: Առտուն կանուխ արշալոյսին ելաւ
Կիկլոպը իր քունէն. նախաճաշը պատրաստելու համար վառեց
կրակը և նորէն ընկերներէս մէկը բռնելով կտոր կտոր ըրաւ: Երբ

(*) Շարունակութիւն անցած քիւէն եւ վերջ:

սկսաւ ուտել, իրեն հրամցուցի մեծկակ ամանով մը այն զուտ գինիէն, զոր հետերնիս բերած էինք:

— Ահաւասիկ Տէ՛ր Կիկլոպ, ա՛ռ այս գինին և խմէ՛. մեր նաւը զայն քեզ նուէր բերած է ու մեզի թող տուր որ մեր քաղաքը երթանք:

Ձեռքէս ամանը առնելով ախորժակով մը կոնծելէ յետոյ ըսաւ,

— Տուր ինծի աման մըն ալ այս աղւոր բանէն և ըսէ՛ քու անունդ որ քեզի նուէր մը ընելով ուրախացնեմ:

Իրարու ետեւէ չորս հինգ աման ան գինիէն խմելէն վերջը անոր ազդեցութենէն թուլցաւ մնաց ու չէր կրնար տեղէն շարժիլ: Այն ատեն ես յաղթական ձեւով մը խօսք առնելով ըսի.

— Տէր Կիկլո՛պ, դուն կ'ուզես հասկնալ իմ անունս, և ինծի նուէր մը խոստացար. ուրեմն ես կը կոչուիմ Ոչի՛նչ:

— Պիտի ուտեմ Ոչինչը, իր ընկերներէն ամենէն վերջը, և այս պիտի ըլլայ իմ միակ նուէրս անոր զոր խոստացայ:

Այս ըսելով ոտքի ելլել ուզեց, սակայն անմիջապէս դետին ինչ կաւ բոլորովին թուլցած: Մենք ալ առիթը չփախցնելով, այդ վիճակին մէջ, վրան յարձակեցանք և իր աչքերը լաւ մը վերաւորեցինք որ գրեթէ չէր «եմներ»:

Կիկլոպը սկսաւ սոսկալի գոռում գոչումներ արձակել դրացի Կիկլոպներուն որ իրեն օգնութեան հասնին: Անմիջապէս իր դրացիները փութացին, սակայն անկարելի էր դուռը բանալ դուրսէն:

Դուրսէն կը հարցնէին — ինչո՞ւ մեզի կը կանչես, ոչ ոք եկած է դուրսալու ոչխարները. ահաւասիկ հոս են ամէնքն ալ կը կենան, ի՞նչ կայ...:

— Ո՛հ բարեկամներս Ոչի՛նչը, Ոչինչը կայ, պատասխանեց սակայն մեր վերաւորը:

— Ուրեմն դուն բոլորովին մի՛նակ ես և մէկը քեզի չարիք չկրնար ընել որովհետեւ քեզմէ զատ ոչինչ կայ քովդ, և մեզի հետ կատակի ելլելով կը զուարճանաս, պատասխանեցին Կիկլոպները և մեկնեցան:

Կիկլոպը այս յուսահատութենէն կատղելով ձեռքերը կոյր մարդու մը պէս պատերուն քսելով, դուռը գտաւ և քարը վերցուց դուրս ելաւ ու ապուշի պէս ինքզինքը չգիտնալով, ոչխարներուն քովը վաղեց: Մենք ալ առիթէն օգուտ քաղելով դուրս սպորդեցանք և դէպի մեր նաւը ուղղուեցանք ուր մերթնները ճարհատ կ'սպասէին, և մեր ճամբան դադարով մեր քաղաքը վերադարձանք:

Ծեր նաւապետը սապէս վերջացուց իր այս զարմանալի պատմութիւնը .

— Իմ կեղծ անունս և գինին մեր փրկութեան գործիք ընելով հնարամտութեամբ պրծանք այն հրէշին ճիրաններէն : Աղատելնուս համար կ'ուրախանայինք , բայց այս ուրախութիւնը տխրութեան կը փոխուէր երբ կը մտաբերէինք մեր սիրելի ընկերները որոնք այդ վայրենիին կեր եղան :

Թարգմանեց

ԱՌԱՔԵԼ Գ . ԿՈՍՏԱՆԵԱՆ

ՊՈՒՊՐԻԿԻՆ ԵՐԳԸ

Երկու քոյրեր են անոնք սիրունիկ ,
պղտիկ Շնորհիկ և մեծ Սաթենիկ .
Միշտ ուրախ , զըւարթ կը խաղան կ'երգեն ,
Իրենց «պուպրիկին երգն» ամէն ատեն :

Իմ սիրուն պուպրիկ ,
Որքա՛ն անուշիկ
Նայուածք ունիս դու ,
Աչերովդ աղու :

Ի՛նչ գեղածիծաղ
Դէմք ունիս չքնաղ ,
Մազերովդ դեղին
Ոսկի թանկագին :

Ոտքով թոմսուլիկ ,
Ձեռքով ճերմուլիկ ,
Թե՞ւ տունեղ կ'ուզես
Հըրեշտակի պէս :

Ձէ՛ , չեմ թողուր քեզ ,
Ձի դուն իմըս ես .
Արդ՝ ե՛կ , միասին
Երգենք խնդագին :

Խ. Մ. ԳՈՒԼԱԳՍԸՋՅԱՆ

Դիչերները լուռ միտքով ,
Ոյժ կու տան իրենց դասին :

Զիրար այնքան կը սիրեն ,
Որ երբ կու լայ իր եղբայր ,
Սիրտը չըջի վեր ի վայր ,
Կու լայ նաև Արփինէն :

Իսկ Արփինէն երբ ցաւի ,
Մեծ եղբայրը քաջ Արշաւ ,
Դրոջը գայ սրարչաւ ,
Սրբելու աչքը ծաւի :

Քոյր ու եղբայր առանձին ,
Բան մը չեն ուտեր բնաւ ,
Նոյնիսկ շաքար կամ արմաւ ,
Փափաքէն ալ երբ խանձին :

Ինչ որ ունին հաւասար ,
Բաժին կ'ընեն միշտ անսուտ :
— Զը մաղթե՞մ ձեզ ամէնուդ ,
Ըլլալ ասանկ քոյր-եղբայր :

ՄԵՐՈՒԿ ՀԱՆՆ

ԵՐԱԺՇՏԱԿԱՆ ՀՐԱՏԱՐԱԿՈՒԹԻՒՒՆ

— 000000 —

Ստացանք դեռատի ջութակահարի մը Պ. Դրիգոր Թոյայեանի
երաժշտական մէկ հեղինակութիւնը, Սուսանե՛ s'իվիւ, վալս մը դաշ-
նակի համար: Կ'արժէ որ երաժշտասէրներ գնեն մէյմէկ հատ, քաջա-
լերելու համար պատանի հեղինակը:

ՊԱՅՈՒՍԱԿԸ

ՊԶՏԻԿ ԹԱՏԵՐԱԽԱՂ

ՊԱՐՈՅՐ ԷՆ ՎԱՅՐԱՄ, Երկու եղբայրներ,
ՏԻԿԻՆ ՆԵԿՏԱՐ, իրենց մօրախորթ:
ՊՕՂՈՍ ԷՖԷՆՏԻ, ջոջ մը:
ՄՈՒՐԱՅԿԱՆ մը:

Սենեակ մը, խօրը դուռ մը, սեղան մը, խաբխուլ արձուներ, խո-
հանոցի մսներ մուներ առարկաներ և վառարան մը, որուն քով կին մը
կայնած է:

ՆԵԿՏԱՐ.— Ո՛հ Աստուած իմ, այսօր Բարեկանդան է, և
սուռնը ոչ ուտելիք կայ ոչ խմելիք. տղաքը այս ցեխերուն փողոց-
ները կը թափառին կտոր մը չոր հաց ճարելու համար. որչափ
պիտի տխրին այս իրիկուն եթէ առանց ճաշելու պառկին. հօրե-
րուն և մօրերնուն մահուընէն ի վեր արդէն Պարոյրին վրայ մեկա-
մաղձոտութիւն մը եկած է: Դեռ խեղճ որբերը չեկան...: (Խօսքը
հազիւ աւարած եր, երբ դուռը ուժգին կը հնչուի: Նեկսար սար-
սափառար կը քաշէ դուռնը չուանը:

ՎԱՀՐԱՄ.— (Պարոյրին հետ շնչաստպառ ներս վազելով): Մօ-
րաքո՛յր, մօրաքո՛յր եկուր...:

ՆԵԿՏԱՐ.— (Շփոքած) Ի՞նչ կայ:

ՎԱՀՐԱՄ.— Նայէ քեզի պայուսակ մը բերի:

ՆԵԿՏԱՐ.— Նորէն ո՛վ գիտէ ի՞նչ աղտոտ բան մը բերեր ես:

ՎԱՀՐԱՄ.— Չէ մօրաքոյր, նայէ՛ կղպուած է, հարկաւ մէջը
բան մը կայ. չո՛ւտ քանի մը բանալի բեր:

ՆԵԿՏԱՐ.— (Դրսպանէն բանալիներ հանելով) Նայինք ասոնք
կը յարմարին:

ՎԱՀՐԱՄ.— (Բանալիները մեկիկ մեկիկ փակաճիւղ մէջ կ'ան-
ցընէ, պալուսակը կը բացուի): Նայէ՛ մէջը թուղթեր կան:

ՆԵԿՏԱՐ.— (Թուղթերը դուրս հանելով) Ասոնք արժեթուղ-
թեր են... 500 ոսկիի արժեթուղթ կայ...:

ՎԱՀՐԱՄ.— 500 ոսկի՞. ասկէ վերջը հարուստ պիտի ըլլամ
ըսել է նոր հազուստներ պիտի հագնիմ, կեա՛նք իմ Ազնաւոր աղա:

ՆԵԿՏԱՐ.— Ասոնք աղէկ, բայց ի՞նչպէս գտար այս պայուսա-
կը, տեղէ՞ մը գողցար:

ՎԱՀՐԱՄ.— (Կոտրած արքուի մը վրայ նստելով և բեւովը
ֆրօխմը սրբելով): Պարոյր ու, ես աղբակոյտի մը առջեւէն կ'անց-

նէինք. Պարոյր յոգնած ըլլալով քարի մը վրայ նստաւ: Ես ալ սկսայ աղբիւսին շորս կողմը թափառիլ: Յանկարծ պայուսակի մը ծայրը տեսայ. կ'ուզէի մէջը մտնել աղբերուն, բայց չատ անգամ պարսպ ելած ըլլալու համար չափաի մտնէի: Յանկարծ մտքէս անցաւ հարուստ ըլլալու գաղափարը. մէջը մտայ և պայուսակը դուրս քաշեցի. ծանր էր, ցնցոտիներուս տակ պահելով դացի աղբիւրէն լուացի, և վազելով հոս եկայ:

ՊԱՐՈՅՐ.— Բարկացած) Դուք դող էք. հիմա դուք աստեղ կ'ուրախանաք, բայց կորսնցնողը ո'վ գիտէ ի'նչ տառապանքի մէջ ինկած է, շո'ւտ տէրը վնասեցէք և իրեն դարձուցէք, ասոյս թէ ոչ ձեզի հետ գործ չունիմ:

Բանի մը օր ետ նեկսար նսած գուլպա կը հիսէ, երբն օակէն աղօթք մը մոլցալով: Յանկարծ դուռը կը բացուի և մահուր հագուած մարդ մը կը մտնէ:

ՊՕՂՈՍ ԷՖէՆՏԻ.— Բարի լոյս տիկին: (աքոռ մը կ'առնէ և կը նստի):

ՆԵԿՏԱՐ.— (շփոքած) Որո՞ւ հետ խօսելու պատիւը ունիմ, Պարոն:

ՊՕՂՈՍ.— Տիկին, ես ձեզի առաջարկ մը ընել եկած եմ: Այս տղուն փողոցը մուրալը տեսայ և մեղքայ. անիկա իմ որդեգիրս պիտի ընեմ, եղբայրն ալ եթէ կուզէք քովս կ'առնեմ:

ՆԵԿՏԱՐ.— Ո՛հ շնորհակալ եմ, ո՛րքան բարի, ո՛րքան աղնիւ էք: Հաւատացէք Տէր որ եկեղեցի մը կը շինէք ձեր այս բարեսիրութիւնով...: Յաւէտ երախտապարտ ենք ձեզի:

ՊՕՂՈՍ.— Եթէ կ'ուզէք հիմակուրնէ կրնանք մեր տունը երթալ, Պարոյրը փաստաբանական և վահրամն ալ հաշուագիտական դպրոց կը դնենք... (վարէն երգի մը ձայն կը լսուի. և վահրամ ներս մտնելով կը բարեւէ):

ՊՕՂՈՍ.— (վահրամին) Տղաս ասկէ վերջը իմ տունս պիտի բնակիս, քեզի մեծ դպրոցներ պիտի ղրկեմ և քեզի ուսեալ պիտի ընեմ:

ՎԱՀՐԱՄ.— Շնորհակալ եմ պարոն, ցկեանս շնորհապարտ եմ...:

ՊՕՂՈՍ.— Ուրեմն որոշուեցաւ, երթանք: (կը մեկնին):

Տասը տարի վերջը Պօղոս Էֆէնտիի օան բակը նստած են Տիկին Նեկսար, Պարոյր և վահրամ: Պօղոս Էֆէնտի 3 տարիէ ի վեր մեռած է: վահրամ քերք մը կը կարդայ:

ՎԱՀՐԱՄ.— (Թերթը մեկ կողմ նետելով) Ժամը 10ն է, ղեռ

մէկը չերեւցաւ... (խօսքը կ'ընդհատուի դրան զանգակին բախումէն: Ծառան կը բանայ մուրացկան մըն եւ:

ՎԱՀՐԱՄ.— (Որուն սիրքը կը նեղանար, քիչ մը զքօսնելու համար ներս կը կանչէ մուրացիկը) Ի՞նչ կուզես խեղճ մարդ:

ՄՈՒՐԱՅԿԱՆ.— Ոտքդ պաղնեմ էֆէնտիս, ինծի քանի մը փարա տուէք, քանի՜ օր է ուտելիք չեմ կերած. ի՞նչ ընեմ ես ալ աս վիճակին հասնելու մա՞րդ էի: Բայց բա՞ղդ...

ՊԱՐՈՅՐ.— Ի՞նչ, ժամանակին հարձուստ էիր. և ի՞նչպէս այդ վիճակին հասար, կը պատմեմ:

ՄՈՒՐԱՅԿԱՆ.— Այո՛, ատենօք հարուստ մարդ մըն էի, շատ ալ կծծի էի և մէկուն վստահութիւն չունէի, այնպէս որ հարըստութիւնս կը պահէի հին բաներու մէջ: Օր մը 500 ոսկի դրամատոմս հին պայուսակի մը մէջ զրեր էի: Երբ սենեակ վերադարձայ իրիկունը, պայուսակս չի գտայ, ծառային հարցուցի և իմացայ որ կարծելով թէ մէջը բան չկար, աղբիւսը նետած է. անփշապէս հոն վաղեցի, սակայն չի գտայ: Այն օրէն իվեր հաղար ու մէկ դժբաղդութիւն քաշեցի, և հիմա այս վիճակին հասայ: Խնդրեմ քիչ մը հաց տուէք...:

ՊԱՐՈՅՐ.— Եթէ պայուսակդ ցուցունեն կը ճանչնամ:

ՄՈՒՐԱՅԿԱՆ.— Հարկաւ, մինչև իսկ մէջը անուանս սկզբնատառերը Գ. Պ. կը նշմարուին, բայց ճ՛ւր պիտի գտնեմ...: Ա՛լ լննցած է ամէն բան, ասանկ անօթի գերեզման պիտի երթամ...:

ՎԱՀՐԱՄ.— (պահարանը բանալով եւ սրայուսակ մը հանելով) Աս քուկդ է:

ՄՈՒՐԱՅԿԱՆ.— Ո՛հ, Աստուած իմ, ի՞նչ կը տեսնեմ, չերա՞ղ է ի՞նչ է... բայց ասիկա իմ պայուսակս է, բայց մէջինները, մէջինները... (ծունկերը կը կրօսին եւ կ'իյնայ մառած):

ԱՄԷՆՔԸ.— Զճ՛ւր, Զճ՛ւր...:

Կ'առնուին սրափեցնելու: Սրբ ծերունին աչքերը կը բանայ, Տիկին Նեկտար զայն սփափելով կ'ըսէ:

ՆԵԿՏԱՐ.— Արդար վաստակը չիորոտիր: Այս պատիժը կրեցիր դուն միայն կծծիութեանդ համար: Մի՛ վախնար, դրամդ կորստած չէ. հիմա քուկինդ պիտի ըլլայ դարձեալ: Միայն թէ ջանա ասկէջ ետք կծծի չըլլալ, և հարստութենէդ ըստին մը հանել բարեփրութիւններու համար:

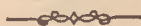
ՊԵՏԻԿՐԱՅԻ Ազգ. Վարժարանէն

ԵԴՈՒԱՐԴ ԶՕՓՈՒՐԵԱՆ

ԴՊՐՈՑԱԿԱՆՆԵՐՈՒ ԲԱԺԻՆԸ

Բ Ն Ո Ւ Թ Ի Ի Ն

(Հ Ե Տ Ե Ւ Ո Ղ Ա Ր Ա Ր)

Չորս կողմը պատած սաւանով ճերմակ ,
Մարգիկ կը սուրան ցուրտ հովերուն տակ ,
Ծիծեռներ կ'երթան , դէպի օտար օդ՝
Որ էին մեր մօտ :

Ծառերը ցըցեն իրենց մերկ ոստեր ,
Ուր տերեւի տեղ՝ սառեր են կախուեր .
Տղաք ալ փութան վառարանին մօտ՝
Դէմքով նուաղկոտ :

Սառած է ջուրը խոխոջ առուակին
Ուր ջուրերու տեղ սառեր տեսնուին .
Դառներն են քաշուած իրենց փափուկ գոմ՝
Հոն պահելու ծոմ :

* * *

Իսկ երբ կը դառնայ դարուն գեղեցիկ ,
Յամբարար քալեն տաքին տակ մարդիկ .
Ծիծեռներ դառնան դարձեալ մերին մօտ՝
Ճիւճիւով սրտոտ :

Ծառերը ցըցեն զարդարուած ճիւղեր ,
Որոնք սառի տեղ տերեւ են հագեր .
Տղաք ալ դառնան մարմանդներուն մօտ՝
Բայլերով փութկոտ :

Հալած է սառը խոխոջ առուակին ,
Ուր սառերու տեղ , ջուրեր կը հոսին ,
Դառներն են թողած իրենց տաքուկ գոմ ,
Ուր պահէին ծոմ :

Ս. Յակոբայ Որբանոցէն

ԲԱԳՈՐԱՏ ԹԵԻՅԱՆՑ

Արաւնատէր Ա. ՍԱԳԱՆԱՆ

ՏԳԱԳՐՈՒԹԻՒՆ ԾԱՂԻԿ

Մ Տ Ք Ի Զ Բ Օ Ս Ա Ն Ք

Հանելուկի թիւ 26.

		Գ.		
	Ս.	Բ.	Բ.	
Ի.	Ա.	Զ.	Գ.	Զ.
	Ի.	Ծ.	Բ.	
	Ա.			

Այս գիրերը այնպէս մը տեղափոխեցէք որ բառեր կաղմուին. և ի՛նչ ձեւով որ վերէն վար կարդացունին, նոյնը կարդացունին նաև աջէն ձախ: Դիւրութեան համար միայն սա ըսենք որ մէջտեղի հինգ գիրով բառը քաղաքի մը անունն է:

Հաշուական հարցումի թիւ 26.

6 2 0 2	1էն մինչեւ 9 թուանշանները իւրա-
. . .	քանչիւրը մէկ անգամ միայն գործածե-
. . .	լով այնպէս մը դնել կէտերուն տեղ որ
. . .	գումարը ըլլայ 7777:

7 7 7 7

Լուծողներէն մէկը վիճակով պիտի ստանայ երեք ամսուան Ծաղիկ, և երկրորդ մըն ալ գիրք մը:

Պատասխանները պէտք է խմբագրատուն հասնին մինչեւ Հինգշաբթի առաւօտ ժամը երեք, և գրուած պէտք է ըլլան կողքին վրայի կտրօնին վրայ:

Թիւ 25 հանելուկին յուծումն էր.

		Բ			
	Կ	ա	պ		
	Կ	ա	Բ	ա	ս
Բ	ա	Բ	ա	պ	ա ն
	պ	ա	պ	ա	Կ
		ս	ա	Կ	
				ն	

Թիւ 24 հաշուական հարցումին պատասխանն է.

Ձաղացքին առաջին քարը երկրորդէն 3 պարկ աւելի ալլւր կաղայ մէկ ժամուան մէջ:

Ճիշդ լուծողներն են,

Պեշիկթաշի ազգ. վարժարանէն՝ Արմենակ Իրէքճեան, Պետրոս Բարթամեան, Յակոբ Դըլըճճեան, Արմենակ Թումանեան, Արայ Պոյաճեան, Լեւոն Միքաէլեան, Նդուարդ Թուլումպաճեան, Ջաւէն Թնքալեան, Գառնիկ Դըլըճճեան, Գէորգ Պաղտատարեան, Մաքրուհի Նրամեան, Աստղիկ Իգնատիոսեան, Ջարուհի Նսայեան, Արաքսի Պօռուճեան, Հովիտիմէ Պօղոսեան, Պերճուհի Նազմա-

ճեան, Սարգիս Փափազեան, Գառնիկ Պօռուճեան, Պաղտատար Պաղտատարեան, Յակոբ Ունճեան, Եղուարդ Զօփուրեան:

Մայր Վարժարանէն՝ Նուարդ Աղալաքեան, Վահան Խելօքիկեան, Մաննիկ Պէյլէրեան, Տիրան Կարինեան, Անժէլ Դաղանճեան:

Վիեննական Միփարեան վարժարանէն՝ Վահէ Կեսարեան, Սահակ Ոսկիանեան, Բրիստոստուր Սիմոնֆ, Նշան Բէօմիւրճեան, Կարապետ Եորտամեան:

Նիկողոսեան վարժարանէն՝ Աղաւնի Պէրպլէրեան, Արփինէ Աճէմեան, Եւգինէ Կիւրճեան:

Խապիւղէն՝ Արամ Աստուածատուրեան, Հայկունի Մէրտինեան:

Մագրիզիւղէն՝ Արաքսի Խանամիրեան, Կեղամ Խանամիրեան:

Գասրգիւղէն՝ Դերմանիկէ Դաւիթեան, Էյուպի ազգ. վարժարանէն՝ Տիրան Մերոնեան, Սկիւսարէն՝ Պերճունի Բէրէսթէճեան, Մալիինէ Վալիտէեան և Սիմոն Վալիտէեան, Բերայի Համալսարանէն՝ Եղուարդ Զապէլ, Դարթալէն՝ Բերկրունի Զրփթճեան, Ա.Ն. Յղ. Բանկալքիի վրժ.էն Հնաղանդ Նարկէլէճեան, Գում-Գաթուէն՝ Բննաւէր, Սաւաթիայէն՝ Առաքել Կոստանեան:

Նիկոմիդիայէն՝ Արսունի Բիւրքճեան և Պերճունի Բիւրքճեան:

Պարսիզակի բարձր. վարժարանէն՝ Վահրամ Երամեան:

Կիլիկի միջագիւղի ազգ. վարժարանէն՝ Երուանդ Պէյլէրեան:

Ասոնցմէ վիճակը չանցան, Պէյլիկթաշէն Արմենակ Երէքճեան և Դաւադիւզէն Դերմանիկէ Դաւիթեան, որոնք կ'ուսանան խոտաշուած գիրքերը:

ՅՈՒՄ 24 ՀԱՆԵԼՈՒԿԸ

Շատ անգամներ կը պատահին որ լուծումները մեր ձեռքը կը հասնին թերթին հրատարակութենէն ետք: Այս է պատճառը որ երբեմն չեն հրատարակուիր լուծողներուն անունները: Այսպէս, անցած հինգշաբթի, Ծաղիկի մամուլը դրուած պահուն հասան Բերայի Էսայեան վարժարանի լուծումները և ուրիշներ, զորս այս անգամ կը հրատարակենք խնդրելով որ կարելի եղածին չափ արագ և ապահով միջոցով մեզ հաղորդեն պատասխանները ասկէջ ետք:

Էսանսն Վարժարանէն՝ Աղաւնի Պէրպլէրեան, Նազիկ Սարգիսեան, Մելքիսեղեք Պապիկեան, Պարոյր Բարդամեան, Հայկ Դաժօեան, Վահանոյ Դըպրըզլեան, Վահէ Դեղամօֆ, Սիրանոյշ Գառնիկեան և Հռիփսիմէ Զէվիկեան:

Մայր Վարժարանէն՝ Հայկ Պարտիզպանեան:

Սկիւսարէն Լիւա-Որդի:

Այս անուններէն ալ բացառաբար վիճակ քաշելով, մրցանակը չանցաւ Էսայեան վարժարանէն Սիրանոյշ Գառնիկեան, որ կ'ստանայ գիրք մը:

Մ Ե Ր Պ Ա Տ Ա Ս Խ Ա Ն Ն Ե Ր Ը

Պարսիզակի Պ. Մ. Մ. — Զեր յօդուածը պակաս զրկած էիք: Շարունակելի գրութիւն մը հրատարակելու համար պէտք է ամբողջը մեր քովը ըլլայ: Երբ մնացածը զրկէք, այն ատեն կրնանք հրատարակել:

Լուծում թիւ 26 հանելուկին եւ հարցումին.